

Curtea Supremă de Justiție
ÎN CHEIERE

05 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție
în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu, Mânăscurtă Igor,

examinând conflictul negativ de competență apărut între Judecătoria Orhei și Judecătoria Bălți la judecarea cauzei penale privind învinuirea lui Amer Ayman XXXXX XXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1¹) Cod penal,

A C O N S T A T A T:

1. La 01.03.2023 în Judecătoria Orhei, sediul Telenești, a parvenit spre examinare cauza penală privind învinuire a lui Amer Ayman XXXXX XXXXX și Rusu Oxana XXXXX de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 326 alin. (1¹) Cod penal, care a fost repartizată spre examinare judecătorului Iurie Hîrbu.

2. În ședința de judecată din 29.11.2023, până la începerea cercetării judecătorești, Rusu Oxana, folosindu-se de dreptul său a ales o procedură special de examinare a cauzei și anume pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, respectiv, instanța a admis cererea inculpatei Rusu Oxana, pentru examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Prin încheierea din 29.11.2023 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, s-a dispus disjungerea cauzei și anume materialele dosarului penal în privința inculpatului Amer Ayman XXXXX XXXXX învinuit în baza art. 326 alin. (1¹) Cod penal, pentru a fi examinată într-o procedură separată și cauza penală în privința acestuia a fost transmisă Secției evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Orhei pentru repartizarea aleatorie a cauzei disjuncte.

4. La 04.12.2023, cauza penală de învinuirea lui Amer Ayman XXXXX XXXXX în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (1¹) Cod penal, a fost repartizată judecătorului Gheorghe Ciobanu în cadrul Judecătoriei Orhei, dosarul fiind înregistrat cu nr. 1-132/2023 (nr. PIGD 1-23031636-38-1- 01032023).

5. Prin încheierea din 07.12.2023 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești, s-a dispus declinarea competenței Judecătoria Orhei, sediul Telenești, în favoarea Judecătoria Bălți, ca fiind instanța competentă să judece cauza penală privind învinuirea lui Amer Ayman în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1¹) Cod penal.

6. Prin încheierea din 20 decembrie 2023 a Judecătoria Bălți, s-a dispus declinarea competenței Judecătoria Bălți de la examinarea cauzei penale de învinuirea lui Amer Ayman XXXXX XXXXX în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (1¹) Cod penal, în favoarea Judecătoria Orhei, cu dispunerea remiterii cauzei penale vizate către Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

7. Soluționând conflictul negativ de competență, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Conform art. 44 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată, constatând că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței de judecată competente.

Potrivit art. 45 alin. (1) Cod de procedură penală, când două sau mai multe instanțe se consideră competente de a judeca aceeași cauză (conflict pozitiv de competență) ori își declină competența (conflict negativ de competență), conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună.

În conformitate cu art. 45 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța ierarhic superioară comună este sesizată, în caz de conflict pozitiv, de către instanța care ultima s-a declarat competentă, iar în caz de conflict negativ, de către instanța care ultima și-a declinat competența.

Astfel, având în vedere că între Judecătoria Orhei și Judecătoria Bălți a apărut un conflict negativ de competență, iar acestea instanțe judecătorești fac parte din circumscripții diferite ale curților de apel, conflictul respectiv urmează a fi soluționat de către instanța ierarhic superioară comună, la caz, de către Curtea Supremă de Justiție.

În speța, completul de judecată a Curții Supreme de Justiție constată că, inculpatul Amer Ayman XXXXX XXXXX este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (1¹) Cod penal.

În temeiul art. 40 alin (1) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 245 din 31 iulie 2023, în vigoare 22 august 2023), cauza penală se judecă de instanța în raza teritorială a căreia a fost săvârșită infracțiunea. Dacă infracțiunea este continuă sau prelungită, cauza se judecă de instanța în raza teritorială a căreia s-a consumat ori a fost curmată infracțiunea.

Conform art. 40 alin. (2¹) Cod de procedură penală, cauza penală în care urmărirea penală a fost condusă sau exercitată de către procurorul din procuratura specializată se judecă în instanța de la locul terminării urmăririi penale.

Subsidiar, se reține că potrivit art. 3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conformitate cu art.3 alin.(2) Cod de procedură penală, legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.

Potrivit prevederilor art. V alin. (4¹) din Legea nr. 245 din 31 iulie 2023, (în vigoare din 22 august 2023, cu modificările operate prin Legea nr. 286 din 05.10.2023 și care este în vigoare din 28.11.2023), care cuprinde dispozițiile finale și tranzitorii ale legii ce se referă la modificarea Codului de procedură penală, *cauzele penale trimise în judecată de către procurorul din procuratura specializată până la data intrării în vigoare a prezentei legi urmează a fi examinate de către instanța pe rolul căreia se află.*

Analizând materialele cauzei, completul de judecată constată că în cauza penală privind învinuirea lui Amer Ayman XXXXX XXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1¹) Cod penal, procurorul din Procuratura specializată a expediat prezenta cauză penală în temeiul art. 297 Cod de procedură penală în adresa Judecătoriei Orhei, pentru examinare în fond conform competenței la 24.02.2023, fiind primită în cancelaria instanței la 01.03.2023, adică până la intrarea în vigoare a Legii nr. 245 din 31.07.2023, (cu modificările operate prin Legea nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare din 28.11.2023) pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional), ceea ce indică clar la competența instanței care urmează să examineze prezenta cauză penală aparține Judecătoriei Orhei.

Astfel, se constată că modificările operate de legiuitor prin introducerea alin. (2¹) la art. 40 Cod de procedură penală prin Legea nr. 245 din 31 iulie 2023, au intrat în vigoare la 22 august 2023, adică după remiterea cauzei în instanța de judecată. Or, norma nouă prevăzută la alin. (2¹) la art. 40 Cod de procedură penală, potrivit art. V alin. (4¹) din Legea nr. 245 din 31 iulie 2023, în vigoare 22 august 2023, (modificată prin Legea nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023) are efect de aplicare pentru cauze penale care încă nu au fost remise pentru examinare instanțelor judecătorești, fapt stipulat expres de către legiuitor.

Raportând cele expuse supra la prevederile art. V alin. (4¹) din Legea nr. 245 din 31 iulie 2023, în vigoare 22 august 2023, (modificată prin Legea nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), completul de judecată reiterează că odată ce cauza penală respectivă a fost trimisă în judecată de către procurorul din procuratura specializată până la data intrării în vigoare a prezentei legi, această cauză urmează a fi examinată de către instanța pe rolul căreia se află, la caz de către Judecătoria Orhei.

8. Mai mult ca atât, este de notat că modificările prevederilor art. V referitor

la alin.(4¹) din Legea nr. 245 din 31 iulie 2023, au fost introduse prin Legea nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), iar încheierea Judecătorei Orhei, sediul Telenești cu privire la declinarea de competență, în prezenta cauza penală a fost adoptată la 07.12.2023, fapt care indică suplimentar la lipsa cadrului legal pentru adoptarea acesteia.

9. În conformitate cu prevederile art. 44-45 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE :

Stabilește competență pentru judecarea cauzei penale privind învinuirea lui Amer Ayman XXXXX XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1¹) Cod penal, Judecătoria Orhei.

Încheierea este definitivă

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor